

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

KATALOG DOBRIH PRAKS 2020

Izberi čistejši način prevoza!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

CARE
4CLIMATE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Kazalo

UVOD

DOBRE PRAKSE MESTNIH OBČIN

04 Mestna občina Nova Gorica

07 Mestna občina Koper

10 Mestna občina Novo mesto

DOBRE PRAKSE OBČIN

14 Občina Medvode

17 Občina Brežice

19 Občina Vipava

IZPOSTAVLJENA DOBRA PRAKSA

21 Pešbus in Bicivlak v Črni na Koroškem

24 Odprta ulica v Škofji Loki

www.sptm.si

Izdajatelj: Ministrstvo za infrastrukturo

Uredništvo: Ministrstvo za infrastrukturo

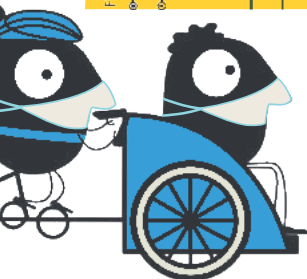
Besedilo in izbor gradiva: MZI, IPoP, Rdeči oblak d.o.o.

Lektura: Darinka Verdonik

Oblikovanje: Renderspace d.o.o.

Katalog dobrih praks je del aktivnosti projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), ki je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstev Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.

UVOD

Med 16. in 22. septembrom so občine in druge ustanove v spremenjenih razmerah spodbujale občane k aktivni mobilnosti pod sloganom *Izberi čistejši način prevoza!* Kljub izrednim razmeram je v letošnjem **Evropskem tednu mobilnosti sodelovalo 79 občin**. Številne so program prilagodile razmeram, zato so aktivnosti za spodbujanje trajnostne mobilnosti (hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza) izvajale v manjših skupinah, z manj udeleženci. Skoraj polovica občin je uspešno izvedla trajne ukrepe na področju trajnostne mobilnosti, med katerimi so bili:

- postavitve novih pločnikov in smerokazov za pešpoti do šole,
- infrastruktura za kolesarje,
- uvedba izposoje koles,
- ureditev kolesarnic in avtobusnih postajališč ter številni drugi ukrepi.

V katalogu predstavljamo **dobre prakse šestih občin**, ki so se uvrstile v ožji izbor za podelitev nagrade »najbolj aktivna občina oz. mestna občina leta 2020«, vključno z zmagovalnima Novo Gorico in Medvodami.

Poseben prostor pa smo namenili predstavitvi dobre prakse

– izvajanje aktivnosti Pešbus v občini Črna na Koroškem, ter projektu Šolska ulica, ki ga v sklopu projekta LIFE IP CARE4CLIMATE izvaja Inštitut za politike prostora IPoP.

V Evropskem tednu mobilnosti 2020 je sodelovalo 79 občin.

Želimo si, da boste v katalogu dobrih praks našli inspiracijo za izvajanje aktivnosti, s katerimi boste aktivno prispevali k spremembam potovalnih navad občanov ter tako pozitivno vplivali na ohranjanje okolja in zdravja občanov in bolj trajnostno rabo prostora tudi v prihodnjih letih.

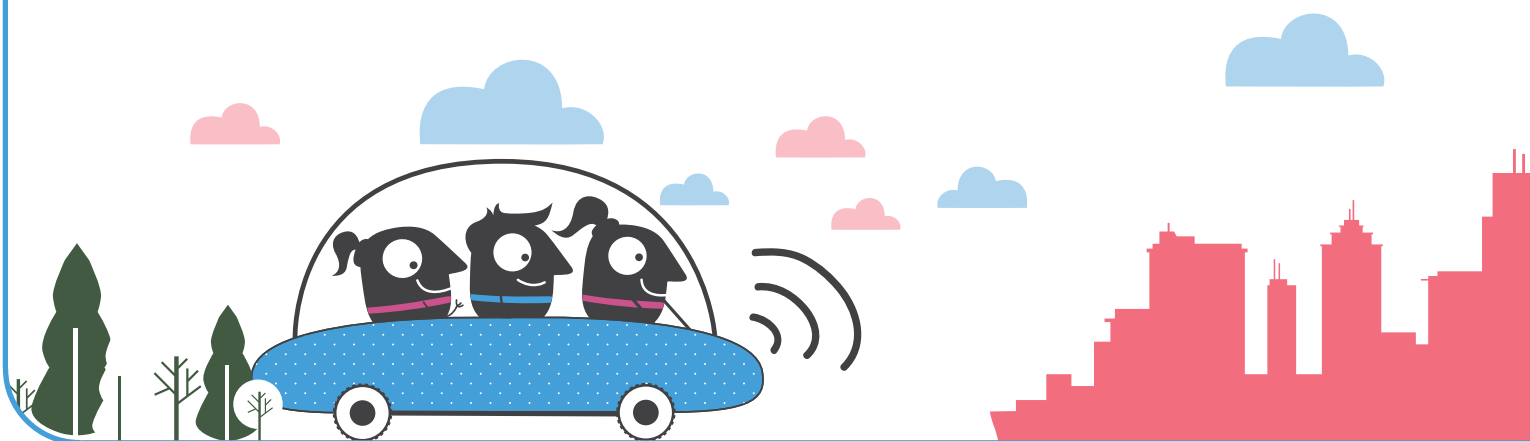
DOBRE PRAKSE MESTNIH OBČIN

Mestna občina Nova Gorica

Promocija Centra trajnostne mobilnosti; avtor fotografije: Mestna občina Nova Gorica, 2020

Mestna občina Nova Gorica je ena od sedmih občin, ki v ETM sodeluje že 19. leto zapored in je hkrati ena bolj aktivnih občin na področju celostnega prometnega načrtovanja.

Zaprta parkirna mesta in parklet; avtor fotografije: Mestna občina Nova Gorica, 2020

Kolo sreče pred Centrom trajnostne mobilnosti; avtor fotografije: Mestna občina Nova Gorica, 2020

V letu 2020 so pripravili pester in ambiciozen [program](#), v katerem so združili aktivnosti promocije trajnostne mobilnosti in druge ukrepe:

- zagon parkirne politike – v času ETM so pričeli z javno razpravo na temo zagona parkirne politike in organizirali **Parkirne dneve**,
- odprtje **Centra trajnostne mobilnosti**: center je namenjen informiranju prebivalcev in turistov o trajnostnih načinih potovanja po mestu ter širše, promociji aktivnih oblik mobilnosti, spodbujanju združevanja in skupnih prevozov (carpoolingu) ter promociji rabe JPP; na tem mestu lahko uporabniki najdejo tudi vozne rede, urnike, vstopnine, zemljevide, pešpoti, informacije o razpoložljivih parkiriščih, informacije o izposoji koles in o stanju v prometu (cestna dela, zastoji, cestne zapore, vreme ...),

- nadaljevanje izdelave **akcijskega načrta dostopnosti**,
- vzpostavitev **mobilnih varnih točk na javnih avtobusih**,
- odprtje **nove prometne ureditve v okolici OŠ Šempas**,
- zagon brezplačnega prevoza za starejše – **GO šofer**,
- do konca leta 2020 ima občina namen vzpostaviti **sistem čezmejne izposoje koles**.

Občina Nova Gorica se aktivno in celovito loteva tem s področja trajnostne mobilnosti in uspešno vključuje Evropski teden mobilnosti za njihovo promocijo in nadgradnjo. V času letošnjega ETM so se na občini osredotočili tudi na medije.

Prisluhnite oddaji, ki jo je v okviru aktivnosti ETM predvajal lokalni radio.

Avtomobili so v mestih v uporabi povprečno do eno uro dnevno, do 50 % vseh avtomobilov, ki povzročajo zastoje pa le išče prostor za parkiranje.

Center trajnostne mobilnosti; avtor fotografije: Mestna občina Nova Gorica, 2020

Mestna občina Koper

Aktivnosti za najmlajše na zaprtih parkiriščih trga Brolo; avtor fotografije: Mestna občina Koper, 2020

Mestna občina Koper je ETM leta 2020 izvedla že devetnajstič in kljub omejitvam v času korona virusa pripravila izjemen program. Ocenjujejo, da so z dogodki privabili več kot 500 obiskovalcev.

Uporaba javnega prostora za parkiranje v centru mesta ni samoumevna. Že nekaj parkirnih mest je dovolj, da postavimo manjši park, igrišče ali dvorišče, kar bistveno bolj prispeva h kakovosti bivanja kot parkirno mesto.

- Izvedli so **Park(irni) teden** in od 16. do 22. septembra na treh trgih namesto parkirišč več kot 90 parkirnih mest preuredili v urejena ozelenjena prizorišča. Namenjena so bila rekreaciji, ustvarjanju in druženju.
- Del parkirišča na **trgu Brolo** je oživel kot **bralni kotichek na prostem**. Na ležalnikih so občani lahko prebrali knjigo, prisluhnili pravljicam ali zgolj počivali v senci ob brskanju po internetu.
- **Parkirišče na Garibaldijevi** ulici je bilo zaprto v celoti in **je oživeło kot igrišče**, ki je gostilo otroke iz vrtcev in osnovnih šol. Tam so ustvarjali s kredo, se udeležili gibalnih uric in delavnic ponovne rabe materialov ter aktivnosti društev, ki delujejo na področju varovanja zdravja in okolja.

- **Parkirišče na Nazarjevem trgu je oživilo kot dvorišče.** Okoliškim stanovalcem so bila na voljo otroška igrala, na dogodku Spoznaj soseda je potekalo druženje stanovalcev ob pikniku, stanovalci okoliških blokov pa so se lahko pomerili tudi v družabnih igrah.
- Poleg zaprtih trgov je Center mladih Koper nadaljeval s **poslikavo in olepšanjem koprskih podhodov** na temo mobilnost v prihodnosti.
- V času ETM sta bila mestni in primestni avtobusni prevoz v Mestni občini Koper v celoti brezplačna.

Osrednji dogodek, namenjen ozaveščanju o pomenu in oblikah trajnostne mobilnosti v Mestni občini Koper ter pozitivnih posledicah aktivne mobilnosti in spremembah potovalnih navad, so izvedli 19. septembra in ga strnili v video posnetek. Na njem so se predstavila društva in drugi deležniki, ki delujejo na področju trajnostne mobilnosti, varovanja okolja in zdravja ter aktivnosti, ki so bile izvedene v sklopu ETM.

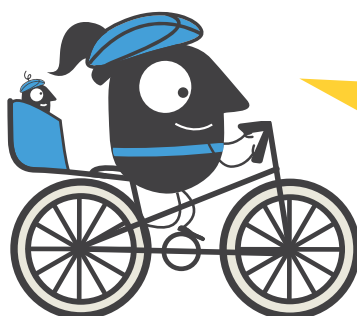
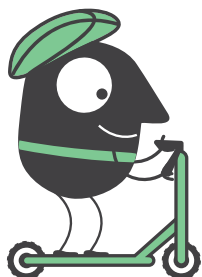
Bralni kotiček in bralne urice na trgu Brolo;
avtor fotografije: Mestna občina Koper, 2020

Igrišče za najmlajše ob Garibaldijevi ulici; avtor fotografije: Mestna občina Koper, 2020

Zaprto parkirišče kot igrišče ob Garibaldijevi ulici; avtor fotografije: Mestna občina Koper, 2020

[Na povezavi si oglejte video reportažo dogodka Zmagujmo z žogo, ki ga je Mestna občina Koper izvedla v okviru ETM.](#)

Piknik za stanovalce na zaprtih parkiriščih Nazorjevega trga; avtor fotografije: Mestna občina Koper, 2020

Mestna občina Koper občane o aktivnostih Evropskega tedna mobilnosti že vrsto let uspešno obvešča na temu namenjeni [spletni strani](#). Tu najdemo vse informacije o trajnostnih ukrepih v občini, izvajanju **Pešbusa** in **Kolobusa** – brezplačni avtobusni liniji za prevoz koles. Z zaprtjem trgov in ostalimi aktivnostmi za občane so v koprski občini dokazali, da trajnostna mobilnost in preurejena parkirišča lahko izboljšajo kakovost življenja.

Aktivnost Park(irni) dan; avtor fotografije: Peter Žunič Fabjančič, MONM, 2020

Mestna občina Novo mesto

Mestna občina Novo mesto je aktivnosti za spodbujanje in ozaveščanje občanov o pomenu trajnostne mobilnosti za kakovost bivanja, zdravja in okolja razdelila na [tri glavne sklope](#): Pešbus, Park(irni) dan in Vključevanje lokalnega gospodarstva v promocijske aktivnosti ETM 2020.

Občanom je bila zdaj že tradicionalno omogočena brezplačna vožnja z mestnimi avtobusi na vseh linijah. Letošnja novost ETM v Novem mestu je bila kampanja **S kolesom ali peš v službo**, s katero so spodbudili novomeška podjetja, da od 14. do 25. septembra vodijo evidenco o številu zaposlenih, ki se za prihod v službo odločajo za čistejše načine mobilnosti.

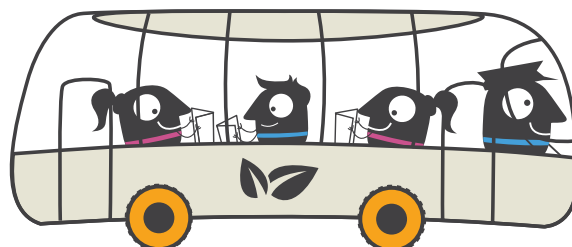
“Z različnimi ukrepi si prizadevamo zmanjšati uporabo avtomobila in spodbujati izbiro čistejših načinov mobilnosti.”

MO Novo mesto

V akciji so sodelovala 3 podjetja, najbolj uspešnemu podjetju in njegovim udeležencem pa je občina podelila priznanja. Za osnovnošolce so organizirali **servis koles** in vodene ture »Ride me« z električnimi kolesi po mestu, kjer je bil poudarek na medgeneracijskem druženju. **Starejšim občanom** so teden popestrili s kolesarskimi izleti s kolesi GoNm in jim poskušali približati sistem izposoje in uporabe mestnih koles.

V Novem mestu so v septembru zabeležili kar 30 % več občanov na vožnji z mestnim potniškim prometom.

Servis koles, ki so ga organizirali učenci OŠ Bršljin; avtor fotografije: Vesna Dželadini, MONM, 2020

Razstava del učencev na temo trajnostne mobilnosti in literarni natečaj; avtor fotografije: Peter Žunič Fabjančič, MONM, 2020

Osrednji moto letošnjega ETM *Izberi čistejši način prevoza!* je Mestna občina Novo mesto izkoristila tudi za literarno ustvarjanje. V sodelovanju z Javnim skladom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in območno izpostavo Novo mesto je bil organiziran **literarni natečaj pod naslovom Javni potniški promet nekoč in danes**. Nagrajenčevo pesem si lahko preberete [tukaj](#).

Poleg Pešbusa se v MONM izvaja tudi Peš v šolo – trajnostni prihod v šolo srednješolcev; avtor fotografije: Peter Žunič Fabjančič, MONM, 2020

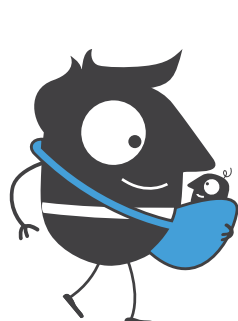
Več osnovnih šol v Novem mestu sodeluje pri organiziranem pešačenju v šolo – **Pešbusu**. Njihova posebnost je, da se otrokom pri hoji v šolo pridružujejo uspešni novomeški športniki in prostovoljci Društva za razvijanje prostovoljnega dela (DRPD NM). V času ETM je s Pešbusom v šolo pripešalo 160 otrok.

Park(irni) dan so v Mestni občini Novo mesto organizirali kar ves čas trajanja ETM. Od 16. do 22. septembra so bili zaprti trije parkirni prostori, na katerih je stalo mobilno urbano pohištvo. Na zaprtih parkirnih mestih so se izvajali različni dogodki in delavnice.

Cilj izvedbe dogodkov je bil **ponuditi možnost dialoga s prebivalci** na temo trajnostne mobilnosti, kakovosti življenja v mestu in aktualne prometne problematike. Za program so skrbela različna društva in nevladne organizacije.

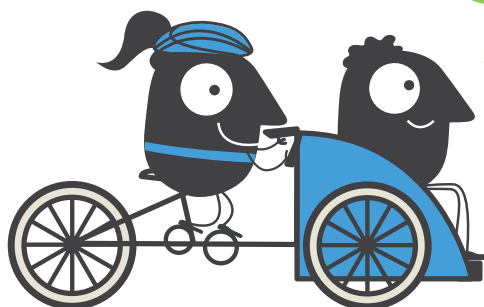

Pešbus; avtor fotografije: Peter Žunič Fabjančič, MONM, 2020

Za zaključek ETM so izvedli še **Dan brez avtomobila** s številnimi aktivnostmi, ki so se odvijale na Glavnem trgu.

[Na povezavi pogledite](#), kako je potekal Dan brez avtomobila v novomeški občini.

Dan brez avtomobila na Glavnem trgu;
avtor fotografije: Peter Žunič Fabjančič, MONM, 2020

Park(iri) dan-koncert; avtorica fotografije: Natalija Zanki, društvo Est=etika, 2020

Aktivnosti za otroke na Dan brez avtomobila; avtor fotografije: Peter Žunič Fabjančič, MONM, 2020

Park(iri) dan – grafitiranje parkirišč; avtorica fotografije: Natalija Zanki, Društvo Est=etika, 2020

Občina Medvode

Program tedna mobilnosti v Občini Medvode je bil kot vedno do zdaj tudi v letu 2020 zelo pester.

Grafitiranje – privlačna poslikava prometnih površin je trajna promocija trajnostne mobilnosti; avtor fotografije: Gregor Rozman, 2020

Izvedli so **trajni ukrep – hodnik za pešce** iz Zbilj skozi Žeje proti Jeprci. Nov pločnik v širini 1,5 m bo omogočal varno pot v šolo in spodbujal trajnostno mobilnost na tem območju.

Ukrep so promovirali v tednu aktivnosti in sodelovali z osnovnimi šolami, izvajali so aktivnosti ozaveščanja, kulturne ter različne športne dejavnosti. Pri obveščanju o vzpostavitvi hodnika za pešce so poskrbeli za vključitev lokalnega gospodarstva in drugih dejavnosti.

Občina Medvode
je zmagovalka ETM
2020 v kategoriji
nemestnih občin.

Vstop v središče mesta Medvode je bil ponovno namenjen le pešcem in kolesarjem, saj je bila izvedena **zapora ceste, ki je trajala od 14. do 22. septembra**. Središče mesta se je v času zapore spremenilo v izobraževalno razstavišče, ki je občanom predstavljalo pomen in namen trajnostne mobilnosti ter jih spodbujalo k spremembi lastnih potovalnih navad.

Potujoča razstava "Sniške Gare"; avtor fotografije: Gorazd Kavčič, 2020

Od izvedenih aktivnosti ETM so izstopale:

- **brezplačni paket izposoje koles in čolna,**
- **potujoča razstava »Sniške gare«** (gare so leseni, enosni ročni voziček, ki je bil v osnovi namenjen za pomoč pri kmečkih opravilih),
- **Grafitirnica** – slikarja Matic Škulj in Peter Gaber sta nadaljevala s poslikavo v podhodu Gorenjske ceste, v navdih pa jima je bil letošnji slogan ETM, *Izberi čistejši način prevoza!*,

Dan brez avtomobila – s kolesi na teren; avtor fotografije: Gregor Rozman, 2020

Uporaba kolesa ima pozitiven učinek na zdravje in ugodno vpliva na občutek sreče. Je časovno in prostorsko učinkovita rešitev, saj se lahko kolesarji izognejo prometnim zamaškom in jim ni treba iskati parkirnega prostora, hkrati pa prihranijo denar za gorivo in parkirni prostor.

- **Knjigofer** – prostovoljci so z občinskim električnim osebnim vozilom članom knjižnice na telefonski poziv brezplačno na dom razvažali knjige iz knjižnice,
- **Pripelji srečo v službo** – ključni cilj akcije je bil spodbujanje k čim večji uporabi kolesa za svojo dnevno mobilnost,
- na **Dan brez avtomobila** je občina organizirala izlet S kolesi na teren; vodil ga je župan, namen dogodka pa je bil informiranje uslužbencev in občanov o aktivnih in že izvedenih projektih na področju urejanja kolesarske infrastrukture in pločnikov ter črnih točkah v občini (osvetlitev problematičnih odsekov cest, ki onemogočajo varno kolesarjenje ali druge oblike aktivne mobilnosti),
- **Prvi zeleni koraki** – ekologinja in predsednica Društva Reks in Mila, Mojca Furlan, je za mlade in učence vodila videokonferenco na tematiko podnebnih sprememb, pomena trajnostne mobilnosti ter koronavirusne pandemije.

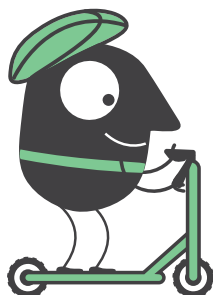
Občina Brežice

Dan brez avtomobila v občini Brežice; avtor fotografije: Občina Brežice, 2020

Občina Brežice je v letu 2020 pripravila raznovrsten in zabaven [program](#):

- bosonog pohod po energijski poti,
- delavnici za starejše **Ostani mobilen** in **Ali sem fit?**, na kateri so lahko udeleženci prispeli z brezplačnim avtobusnim prevozom,
- skupaj z Društvom študentov Brežice so organizirali **Študentske igre mobilnosti**; dijaki in študentje so merili pot med pomembnejšimi lokacijami v Brežicah ter se pomerili v zabavni spretnostni vožnji s kolesom na kolesarskem poligonu,
- **otroški Živ žav** – najmlajši otroci so na delavnicah lahko ustvarjali na temo mobilnosti,

Dan brez avtomobila – jutranja telovadba; avtor fotografije: Občina Brežice, 2020

Kolesarjenje ob Savi, avtor fotografije: Občina Brežice, 2020

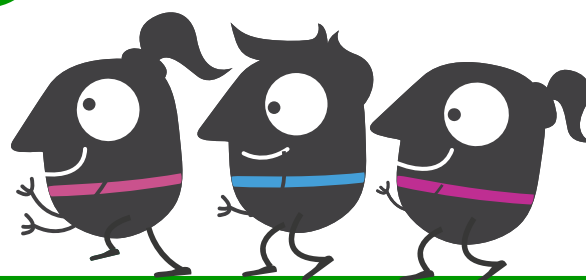
- **kolesarski maraton in kolesarjenje ob Savi od Radeč do Brežic:** obe kolesarjenji sta potekali tako, da so kolesarji individualno prekolesarili določeno traso, na kateri so zbirali nalepke; kolesarji, ki so prekolesarili celotno traso, so bili deležni praktičnih nagrad,
- **jutranjo telovadbo 1000 gibov** za vse so izvajali na več lokacijah v občini,
- **Pešbus:** otroci treh osnovnih šol so vsak dan med 16. in 22. septembrom v šolo prihajali peš.

Dan brez avtomobila – otroški Živ žav; avtor fotografije: Občina Brežice, 2020

Najmlajši člani Občine Brežice so se med dejavnostmi v okviru Evropskega tedna mobilnosti posvetili gibanju in ozaveščanju o varnosti v prometu.

Na **Dan brez avtomobila** je bila zaprta cesta med občinsko upravo in Cerkvijo Sv. Lovrenca. Cesta se je že tradicionalno spremenila v prizorišče, polno poligonov in delavnic, namenjenih otrokom iz osnovnih šol.

Pešbus v Vipavi, avtor fotografije: Občina Vipava, 2020

Občina Vipava

Med 16. in 22. septembrom je v Vipavi prvič potekal Evropski teden mobilnosti.

V Vipavi so si v prvem letu za izziv vzeli vprašanja, kaj predstavlja javni trg Vipave, kakšne so njegove značilnosti, čemu je namenjen, ali je varen in privlačen za druženje in kaj si na trgu želijo njegovi prebivalci. V času tedna mobilnosti so zato **na Glavnem trgu izvajali različne aktivnosti**, ki so predstavljale neposreden odgovor na zastavljena vprašanja.

"Dobro organiziran promet je srce vsake sodobne družbe."

Občina Vipava

Izdelava klopi, ki so v času ETM zasedale parkirna mesta;
avtor fotografije: Občina Vipava, 2020

- V Vipavi so izvedli več različnih delavnic in delovnih akcij izdelave **urbane opreme** za osnovnošolske otroke.
- Otroci so izdelali klopi, ki so v času ETM zasedale prostor na zaprtih parkiriščih. S tem so predstavili **drugačno rabo parkirišč**.
- Zaradi navdušenja otrok in na njihovo pobudo so klopi in prostor izkoristili tudi za postajo Pešbusa. V **aktivnosti Pešbus** je sodelovalo kar 214 otrok, učiteljice in koordinatorji pa so si postavili cilj, da bo število trajnostnih prihodov po končanem tednu mobilnosti večje od števila trajnostnih prihodov pred začetkom izvajanja aktivnosti.
- V času ETM so **lokalnim društvom** ponudili možnost predstavitve njihovega delovanja, aktivnosti pa so izvajali tudi s pomočjo AMZS.
- V sklopu dogajanja je bilo v večernih urah poskrbljeno tudi za **zabavni program**.

Občina Vipava je v okviru Evropskega tedna mobilnosti organizirala tudi **nagradno igro**, s katero so otroke ozaveščali o pomenu trajnostne mobilnosti in jih spodbujali k aktivnim oblikam mobilnosti na poti v šolo.

Pester [program Evropskega tedna mobilnosti 2020 v Vipavi](#) se je z namenom ozaveščanja čim širšega števila občanov in obiskovalcev kraja izvajal večinoma v popoldanskem času. Takrat je bil Glavni trg delno zaprt, 22. septembra pa je bil zaprt v celoti.

Priklopno kolo za invalidski voziček;
avtor fotografije: Občina Vipava, 2020

Pešbus v občini Vipava; avtor fotografije: Občina Vipava, 2020

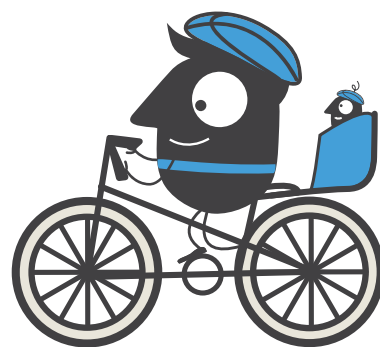
IZPOSTAVLJENA DOBRA PRAKSA

Pešbus in Bicivlak v Črni na Koroškem

Pešbus v Črni na Koroškem – učenci za lažjo pot v šolo nahrbtnike odložijo v dva vozička; avtor fotografije: Občina Črna na Koroškem, 2020

Letošnje šolsko leto se Pešbus v Črni na Koroškem, v sodelovanju z Osnovno šolo Črna na Koroškem, člani Društva upokojencev Črna na Koroškem in ostalimi društvi v kraju ter krajani prostovoljci in starši otrok ter z njihovimi dedki in babicami, izvaja že peto leto zapored.

Pešbus je način organizirane hoje v šolo za najmlajše in poteka v spremstvu odrasle osebe, otroci pa imajo med potjo čas za druženje z vrstniki.

Spremljevalci **Pešbusa** na vsaki od dveh začetnih postaj pričakajo učence in se skupaj z njimi **vsak petek, v vseh vremenskih razmerah, tudi v dežju in snegu**, odpravijo po poti proti centru Črne, kjer se združijo in skupaj nadaljujejo pot proti osnovni šoli. Učenci se lahko Pešbusu priključijo kjerkoli na poti, kjer poteka načrtovana trasa. Za izvedbo Pešbusa sta izdelana dva transparenta, postavljene so oznake ob poti s ključnimi informacijami, učenci pa lahko, da jim je pot malce lažja, odložijo **nahrbtnike v dva vozička**, ki ju peljeta spremljevalca Pešbusa.

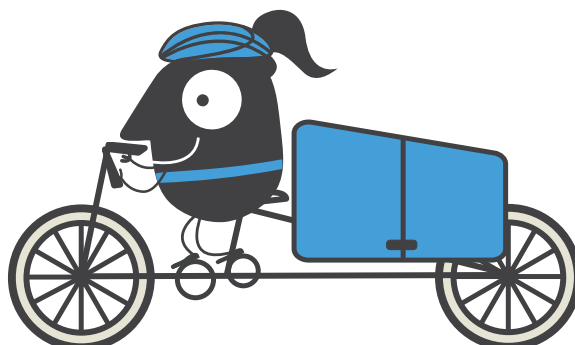
V Črni na Koroškem vozi tudi Bicivlak;
avtor fotografije: Občina Črna na Koroškem, 2020

Pešbus v Črni na Koroškem poteka v vseh vremenskih razmerah; avtor fotografije: Občina Črna na Koroškem, 2020

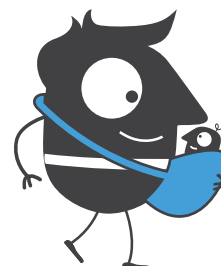
Učenci pa v šolo prihajajo tudi z **Bicivlakom**, ki ga je OŠ Črna na Koroškem prvič organizirala v letu 2018. Bicivlak poteka vsak četrtek v času šolskega leta na stalni označeni progi na relaciji v razdalji 3 km, ki je prav tako usklajena z načrtom šolskih poti. Pri Bicivlaku sodeluje približno 15 učencev, spremljajo jih mentorica in člani Društva upokoјencev Črna.

Bicivlak je organizirana skupina učencev, ki po stalnih poteh v šolo kolesari v spremstvu odraslih.

Otroci so v Črni na Koroškem tudi pomemben člen pri načrtovanju. Občina Črna na Koroškem se je spomladi 2020 uspešno prijavila na vabilo programa [Aktivno v šolo in zdravo mesto](#) za sodelovanje v aktivnosti *Načrtujmo skupaj zdravo mesto!*. S tem je dobila priložnost, da skupaj z izvajalci programa pripravi lokalni načrt hodljivosti ter postavi hojo v središče svojih prizadevanj za javno zdravje, aktivno mobilnost in razvoj lokalnih storitev. Pri načrtu hodljivosti mesta so izvajalcem programa pomagali tudi udeleženci Pešbusa in Bicivlaka. Sprehodili so se po mestu in razpravljali o tem, kako hodijo v šolo, kako bi radi hodili v šolo in kaj bi bilo treba storiti, da bi bile šolske poti še bolj prijetne in varne. Izkušnje s spodbujanjem hoje v šolo ter prizadevanja za načrtovanje hoji in zdravju prijaznega okolja so bile predstavljene na primeru Pešbusa v izvedbi OŠ Črna na Koroškem tudi v mednarodnem okolju na [povezavi](#).

Otroci so s svojim poznavanjem šolskih poti, ki jih premagujejo s pomočjo Pešbusa ali Bicivlaka, nepogrešljiv člen pri načrtovanju še bolj varnih poti za pešce v mestu.

Odprta ulica v Škofji Loki

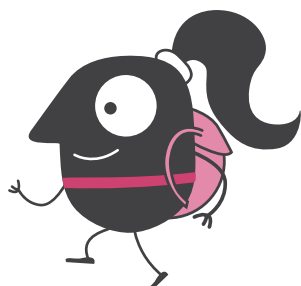

Odprta ulica v Škofji Loki; avtor fotografije: Andrej Tarfila, 2020

Odprta ulica¹ je ukrep odpiranja javnega prostora za ljudi, tako da pešci in kolesarji dobijo prednost, motorni promet pa je omejen.

Z odpiranjem za igro, druženje, hojo in kolesarjenje so lahko naše ulice veliko več kot le prostor za avtomobile. Lahko postanejo prijetne, udobne in varne površine za pešce in kolesarje, ki so najbolj zapostavljeni in ranljivi v prometu, hkrati pa zasedajo najmanj prostora, ne onesnažujejo zraka in ne povzročajo hrupa.

Lahko je omogočen dostop z avtom za lokalno prebivalstvo in lastnike lokalov in trgovin. Poudarek je na ustreznem komuniciranju in informiranju ciljnih skupin. Tako ne govorimo o zapiranju ulic za promet, temveč o **odpiranju za ljudi**. Na ulici se lahko odvija tudi privlačen dodaten program. Odprta ulica lahko deluje ves dan ali le del dneva. Običajno se odvija čez vikend ali med prazniki, ni pa nujno.

¹ Vse aktivnosti Odprte ulice so del projekta LIFE CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), v okviru katerega IPoP pripravlja nacionalne kampanje za spodbujanje hoje in kolesarjenja na kratke razdalje.

Odprta ulica v Škofje Loki; avtorica fotografije: Nela Halilović, 2020

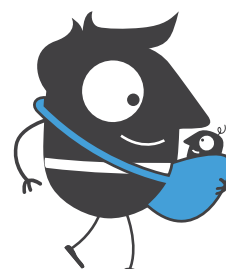
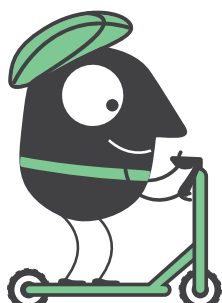
Odprta ulica se od dneva brez avtomobila razlikuje po svojem trajanju, saj jo praviloma izvedemo večkrat v določenem časovnem obdobju. Podobna je uličnemu festivalu, le da ta daje nekoliko večji poudarek na privlačnemu dogajanju, nekoliko manj pa se osredotoča na urejanje prometa.

Odprta ulica s svojim pestrim programom v marsičem spominja na ulične festivale.

Zemljevid odprte ulice; avtorica fotografije: Darja Klančar – Darka

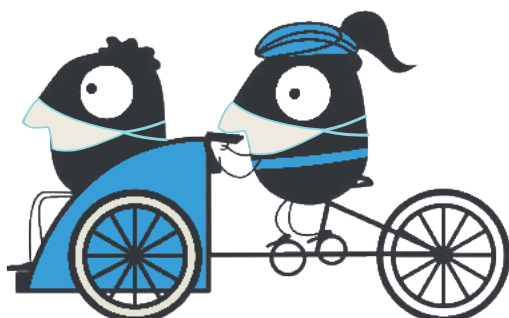

Odprta ulica v Škofji Loki; avtor fotografije: Andrej Tarfila

IPoP – Inštitut za politike prostora je pripravil priročnik *Odprta ulica – Kako zapreti odprto ulico za promet ljudi*, ki bo pomagal občinam in drugim pri začasnem umikanju avtomobilov s trgov ali ulic. Napisan je na podlagi teorije primerov iz tujine in izkušenj z Odprto ulico Škofja Loka, ki se je izvajala v letu 2020.

Odprta ulica bo s podporo IPoP ponovljena še v letu 2021 in 2022 tudi v drugih slovenskih občinah. Izbranim občinam bo na podlagi vabila IPoP pomagal odpreti izbrano ulico za ljudi in na njej začasno omejiti promet. Prevzel pa bo tudi druge stroške, potrebne za izvedbo Odprte ulice (npr. za pripravo komunikacijskega materiala, elaborata prometne zapore itd).

V Škofji Loki je bila odprta ulica izvedena **5 sobot** zapored v avgustu in septembru 2020. Šolska ulica v Škofji Loki je bila tako cel mesec drugačna. Na njej je bilo **manj avtomobilov in več ljudi**. Koncept je bil preprost: omogočiti bolj varen prihod v šolo ter prijetnejše in zdravju prijaznejše sprehode med mestnim jedrom in območjem nekdanje vojašnice.

Podpora odločevalcev je zelo pomembna, saj odprta ulica tako lažje doseže svoj namen – dolgotrajno spremembo prometnega režima v prid hoji in kolesarjenju. »**Pozitivni odzivi na Odprto ulico nas zavezujejo, da začnemo razmišljati o dolgoročni prometni preureditvi Šolske ulice,**« so bile besede župana Občine Škofja Loka, Tineta Radinje, ki je proces odpiranja Šolske ulice za ljudi ves čas spremljal od blizu.

Na ulici se je del dneva ob sobotah odvijal program, s katerim so izvajalci na Šolsko ulico povabili prebivalce Škofje Loke. Organizatorji avtomobila prostih dni na Šolski ulici so bili veseli zlasti tistih, ki so se s polno košaro **sprehodili po sredi ulice** na poti z dopoldanskega nakupa na tržnici. Sprehajalci so se na ulici lahko ustavili in spregovorili nekaj besed z mimoidočimi, ki jih sicer ne bi videli, če bi pot med starim mestnim jedrom in tržnico opravili z avtomobilom.

Video utrinki odprte ulice v Škofji Loki so za ogled na voljo na [tej povezavi](#).